

תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (בקשה לרשיון, בחינות, התמחות ואגרות), התשנ"ז-1997¹

בתוקף סמכותי לפי סעיף 5 לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 (להלן – החוק), על פי הצעת הרשות ובהתאם לסעיפים 7, 8, 30, 41 ו-42 לחוק ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

פרק ראשון: בקשה לרשיון

1. בקשת רשיון של יחיד תכלול בין היתר פרטים ומסמכים אלה:

(1) הצהרה על עמידתו בתנאי הרישיון, על מקום עיסוקו, על כך שאין הוא נמנה עם המנויים בפסקאות (1) עד (6) לסעיף 7(ג) או 7(ג2) לחוק, לפי הענין, ועל הסכמתו לכך כי הרשות תברוק את פרטיו במרשם הפלילי כמשמעותו בסעיף 1 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981; מתקיימת בו זיקה לנכס פיננסי או מתנהלת נגדו חקירה פלילית בשל חשד לביצוע עבירה המנויה בהגדרה הורשע בעבירה¹, יצהיר גם על כך, תוך פירוט מהות הזיקה או החקירה, לפי הענין;

בקשה של יחיד
[תיקון התשס"ז
(מס' 2)]

1. ק"ת 5808, התשנ"ז (28.1.1997), עמ' 352.
- תיקונים:
- ק"ת 5837, התשנ"ז (30.6.1997), עמ' 892.
- ק"ת 5869, התשנ"ח (31.12.1997), עמ' 229.
- ק"ת 5908, התשנ"ח (30.6.1998), עמ' 990 [התשנ"ח (מס' 2)]:
- ק"ת 5944, התשנ"ט (31.12.1998), עמ' 223.
- ק"ת 6012, התש"ס (30.12.1999), עמ' 214.
- ק"ת 6042, התש"ס (29.6.2000), עמ' 686 [התש"ס (מס' 2)]:
- ק"ת 6113, התשס"א (2.7.2001), עמ' 909 [התשס"א (מס' 3)]:
- ק"ת 6142, התשס"ב (27.12.2001), עמ' 271.
- ק"ת 6178, התשס"ב (27.6.2002), עמ' 906 [התשס"ב (מס' 2)]:
- ק"ת 6216, התשס"ג (25.12.2002), עמ' 355.
- ק"ת 6298, התשס"ד (11.3.2004), עמ' 312.
- ק"ת 6449, התשס"ו (29.12.2005), עמ' 302.
- ק"ת 6457, התשס"ו (30.1.2006), עמ' 409 [התשס"ו (מס' 2)] (כולל שינוי השם) (ראו הוראות תחילה ומעבר בסעיפים 24-25 לתיקון);
- ק"ת 6515, התשס"ו (31.8.2006), עמ' 1152 [התשס"ו (מס' 3)]:
- ק"ת 6548, התשס"ז (31.12.2006), עמ' 411.
2. ככל הנראה הכוונה להגדרה "הורשע בעבירה" שבסעיף 1 לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995.

(2) (נמחקה);

(3) אישור מאמן או אישור הרשות כמשמעותם בתקנה 23(א);

- (4) העתק מתאים למקור של פוליסת ביטוח תקפה העומדת בדרישות לפי תקנה 3 לתקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות (הון עצמי וביטוח), התשנ"ז-1997 (להלן - תקנות הביטוח);
- (5) פרטי אישור התשלום של האגרה לפי תקנה 24(א).

2. בקשה של שותפות
[תיקון התשס"ז
(מס' 2)]

- בקשת רשיון יועץ או משווק של שותפות תכלול בין היתר פרטים ומסמכים אלה:
- (1) הצהרה של כל אחד מהשותפים על כך שהוא בעל רישיון, על כך שאין הוא נמנה עם המנויים בפסקאות (1) עד (6) לסעיף 7(ג1) או 7(ג2) לחוק, לפי הענין; מתקיימת בו זיקה לנכס פיננסי, יצהיר גם על כך, תוך פירוט מהות הזיקה;
- (2) הצהרה של השותפות על עמידתה בתנאי הרישיון, על כך שאין היא נמנית עם המנויים בפסקאות (1) עד (6) לסעיף 7(ג1) או 7(ג2) לחוק, לפי הענין; מתקיימת בה זיקה לנכס פיננסי, תצהיר גם על כך, תוך פירוט מהות הזיקה והתחייבות כי מי שיעסקו בשם השותפות בייעוץ השקעות או בשיווק השקעות, לפי הענין, יהיו שותפים בה או עובדי השותפות שהינם בעלי רשיון;
- (3) אישור חתום ביד רואה חשבון כי לשותפות ביטוח לפי תקנה 3 לתקנות הביטוח;
- (4) פרטי אישור התשלום של האגרה לפי תקנה 24(ב).

3. בקשה של חברה
[תיקון התשס"ז
(מס' 2)]

- (א) בקשת רשיון של חברה תכלול, בין היתר, פרטים ומסמכים אלה:
- (1) אישור חתום ביד רואה חשבון כי לחברה הון עצמי כנדרש לפי תקנה 2 לתקנות הביטוח;
- (2) אישור חתום ביד רואה חשבון כי לחברה ביטוח, ערבות בנקאית, פקדון או איגרות חוב כנדרש לפי תקנות 3 ו-6 לתקנות הביטוח;
- (3) הצהרה על עמידת החברה בתנאי ההון העצמי והביטוח; לגבי חברה העוסקת בייעוץ השקעות או בשיווק השקעות - גם הצהרה על כך שאין היא נמנית עם המנויים בפסקאות (1) עד (6) לסעיף 7(ג1) או 7(ג2) לחוק, לפי הענין; מתקיימת בה זיקה לנכס פיננסי, תצהיר גם על כך, תוך פירוט מהות הזיקה; לגבי חברה המבקשת רשיון מנהל תיקים - גם הצהרה של נושא משרה בה כי היא עוסקת רק בניהול תיקי השקעות, בייעוץ השקעות או בשיווק השקעות, לפי הענין, או בביצוע פעולות כבורסה, ובביצוע פעולות נלוות לשם כך ואינה עוסקת בחיתום;
- (4) פרטי אישור התשלום של האגרה לפי תקנה 24(ג).

- (ב) חברה המבקשת רשיון תגיש לרשות, יחד עם בקשתה, התחייבויות אלה:
- (1) לגבי חברה המבקשת רשיון יועץ – שמי שיעסקו בשמה ביועץ השקעות יהיו עובדי החברה שהם בעלי רשיון יועץ;
- (א1) לגבי חברה המבקשת רשיון משווק – שמי שיעסקו בשמה בשיווק השקעות יהיו עובדי החברה שהם בעלי רשיון משווק;
- (2) לגבי חברה המבקשת רשיון מנהל תיקים – שמי שיעסקו בשמה בניהול תיקים יהיו עובדי החברה שהם בעלי רשיון מנהל תיקים;
- (3) שלא יכהן בחברה כנושא משרה מי שידוע לחברה כי הורשע בעבירה וכן מי שרשיונו הותלה או בוטל לפי הוראת סעיף 35(א)(4) או (5) לחוק – למשך תקופת ההתליה או הביטול, לפי הענין.

4. (א) יחיד, שותפות או חברה שהם בעלי רשיון ישלמו לרשות ביום 1 באפריל בכל שנה, אגרה שנתית כאמור בתקנה 27.
- (ב) יחיד בעל רשיון, שהודיע בכתב לרשות עד ליום ה'1 באפריל בכל שנה, על התליית רשיונו לתקופה שיבקש, יהא פטור מתשלום האגרה השנתית עד תום התקופה האמורה; הודיע על חידוש הרשיון, ישא במלוא האגרה לשנה שבה חודש הרשיון.
- (ג) תקנת משנה (ב) לא תחול על יחיד, אשר רשיונו הותלה על ידי ועדת משמעת לפי סעיף 35(א)(4) לחוק, במשך תקופת ההתליה.

אגרה שנתית
[תיקון התשס"ו
(מס' 2)]

פרק שני: בחינות

5. (א) בחינות לקבלת רשיון ייערכו בפיקוח הרשות או מי מטעמה לפחות פעמיים בשנה.
- (ב) הרשות תקבע מקומן של הבחינות, מועדיהן, ומועדי הגשת הבקשות להיבחן; הודעה על כך תפורסם ברשומות ובשני עיתונים יומיים בעלי תפוצה רחבה היוצאים לאור בישראל בשפה העברית.
6. בקשה להיבחן תוגש לרשות במועד שנקבע לכך בהודעה שפורסמה כאמור בתקנה 5(ב); לבקשה יצורפו פרטי אישור התשלום של האגרה לפי תקנה 25(א).
7. (א) הבחינות ליועץ השקעות ומשווק השקעות יהיו בחינות היסוד המפורטות בתוספת הראשונה ובחינה מקצועית א' כמפורט בתוספת השניה, הכל לפי הנושאים המפורטים בתוספות האמורות.

מועדי הבחינות
[תיקון התשס"ו
(מס' 2)]

בקשה להיבחן
[תיקון התשס"ו
(מס' 2)]

נושאי הבחינות
[תיקון התשס"ו
(מס' 2)]

(ב) הבחינות למנהל תיקים יהיו בחינות היסוד המפורטות בתוספת הראשונה
הבחינות המקצועיות המפורטות בתוספת השניה, הכל לפי הנושאים המפורטים בתוספת
האמורות.

(ג) לא יורשה אדם להיבחן בבחינות המקצועיות המפורטות בתוספת השניה, אלא
אם כן עמד בכל בחינות היסוד המפורטות בתוספת הראשונה; אדם שהרשות פטרה אותו
מבחינה במקצוע מסוים רואים אותו, לענין תקנות אלה, כאילו עמד בבחינה באותו מקצוע.

סדרי הבחינות

8. (א) הבחינות יהיו בכתב.

(ב) הבחינות יהיו בעברית, אך הרשות רשאית להתיר לבחן או לסוג נכונים לענות
על השאלות בשפות שהיא תקבע.

בוהנים ובודקים

9. (א) הרשות תמנה בוהנים לכתבת שאלוני הבחינות, דרך כלל או לבחינה מסוימת
או לנושאים מסוימים, ותקבע את שכרם.

(ב) הרשות תמנה בודקים לבדיקת מחברות הבחינה, דרך כלל או לבחינה מסוימת
או לנושאים מסוימים, ותקבע את שכרם.

תוצאות הבחינות

10. (א) תוצאות הבחינות ייקבעו בידי הבודק ויצוינו על ידו במספר נקודות שבין 0 ל-
100.

(ב) נבחן שקיבל בבחינה מסוימת פחות משישים נקודות ייחשב כנכשל בה.

(ג) קבע בודק ציון לבחינה בין חמישים לחמישים ותשע נקודות, תיבדק הבחינה
בידי בודק נוסף.

(ד) נבדקו בחינות בידי שני בודקים ונחלקו דעותיהם, ייקבע מספר הנקודות הגבוה
מבין השניים.

ערר
[תיקון התס"ו
(מס' 2)]

11. (א) נבחן רשאי לערור על ציון שקיבל בבחינה; הערר יוגש לרשות בכתב, כשהוא
מנומק, תוך שלושים ימים מיום פרסום הציונים ברשות, ויצורפו פרטי אישור התשלום של
אגרת הערר לפי תקנה 25(ב).

(ב) נבחן המבקש לערור על ציון שקיבל, רשאי לעיין במשרדי הרשות במחברת
הבחינה שהיא נושא הערר.

(ג) הרשות תמנה בודקים לבדיקת עררים; לא יתמנה בודק לערר מי שבדק את
מחברת הבחינה נושא הערר.

(ד) הרשות תמסור לעורר החלטה בערר תוך ארבעים וחמישה ימים מן היום האחרון
להגשת הערר.

(ה) ההחלטה בערר תהא סופית, ולא ניתן עוד לערור עליה.

12. נבחן שעמד בכל הבחינות שאינו פטור מהן לפי תקנה 14, זכאי לקבל, על פי בקשה בכתב שהגיש לרשות, אישור על סיום בחינות ליועץ השקעות, משווק השקעות או למנהל תיקים, לפי הענין.

אישור על סיום
בחינות
[תיקון התשס"ו
(מס' 2)]

12א. (א) הרשות תמנה מפקחים על הבחינות דרך כלל או לבחינה מסוימת; המפקחים יכול שיהיו גם מי שאינם עובדי הרשות.
(ב) נבחן חייב למלא אחר הוראות המפקח על הבחינה.

מפקחים
(תיקון התשס"ד)

13. (א) נבחן שפגע במשמעת בשעת הבחינה רשאי המפקח להפסיק את בחינתו ולהוציא מאולם הבחינות; לענין זה, "פגיעה במשמעת" – לרבות הימצאות ספר, רשימה או כתב אחר ברשותו, שהחזקתם לא הותרה, וכן החזקת אוזניות, טלפון סלולרי וכל מכשיר הקלטה או תקשורת, הפרעה כלשהי למהלך התקין של הבחינה או דיבור, העברת חומר לנבחן אחר, היענות לפנייה של נבחן אחר, יצירת קשר כלשהו עם אחר או אי מילוי אחר הוראות המפקח.

משמעת
(תיקון התשס"ד)

(ב) נבחן שפגע במשמעת כאמור בתקנת משנה (א), בין אם הופסקה בחינתו והוצא מאולם הבחינות ובין שהוזהר ולא הופסקה בחינתו או לא הוצא, רשאית הרשות לפסול בחינתו; כן רשאית הרשות לאסור עליו להשתתף בבחינה במועדים אחרים, בין באותו נושא ובין בנושאים אחרים.

(ג) הרשות לא תקבל החלטה לפי תקנת משנה (ב) אלא אם כן נתנה לנבחן הזדמנות לטעון את טענותיו.

14. (א) יחיד המבקש רישיון יהיה פטור מן הבחינות בחשבונאות, בסטטיסטיקה ומימון ובכלכלה, אם הוא רואה חשבון או בעל תואר אקדמי בחשבונאות, בכלכלה, במינהל עסקים, בביטוח או בבנקאות.

פטור מבחינה
[תיקון התשס"ו
(מס' 2)]

(ב) בקשה לפטור מבחינה תוגש לרשות ויצורפו אליה המסמכים הדרושים לענין ועותק צילומי של שובר התשלום של האגרה לפי תקנה 25(ג).

(ג) בתקנה זו –

"למר" – (נמחקה);

"תואר אקדמי" – ממוסד מוכר;

"מוסד מוכר" – אחד מאלה:

(1) מוסד בישראל שהוכר כמוסד להשכלה גבוהה בהתאם לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958;

1. בתיקון התשס"ו (מס' 2) נמחקו מהגרדרה זו המונחים "תואר מוסמך" ו"דוקטור".

(2) מוסד בחוץ לארץ שהוכר, לענין הוראה זו, על ידי אוניברסיטה או טכניון בארץ, שהינם מוסד מוכר כאמור בפסקה (1).

פרק שלישי: התמחות

15. (א) מתמחה בייצוץ השקעות או בשיווק השקעות יתמחה אצל בעל רשיון שעסק בישראל בייצוץ השקעות, בשיווק השקעות או בניהול תיקים אם סך התקופות שעסק בעיסוקים כאמור כבעל רישיון הוא חמש שנים לפחות.

(ב) מתמחה בניהול תיקים יתמחה אצל בעל רשיון מנהל תיקים שעסק בישראל בניהול תיקים חמש שנים לפחות.

מאמץ למתמחים
[תיקון התשס"ו
(מס' 2)]

16. לא יתמחו יותר מאשר שני מתמחים בבת אחת אצל מאמץ, אלא על פי הרשאה מאת הרשות.

מספר מתמחים
אצל מאמץ אחד

17. לא יירשם אדם כמתמחה בייצוץ השקעות, בשיווק השקעות או בניהול תיקים אלא אם כן עמד בכל בחינות היסוד המפורטות בתוספת הראשונה.

רישום להתמחות
[תיקון התשס"ו
(מס' 2)]

18. (א) הרוצה להירשם כמתמחה יגיש בקשה על כך לרשות ויצרף אליה כתב התחייבות לפי הטופס שבתוספת השלישית, חתום ביד מאמץ, ואת פרטי אישור התשלום של האגרה לפי תקנה 26.

תחילת התמחות
[תיקון התשס"ו
(מס' 2)]

(ב) מועד תחילת ההתמחות ייקבע על ידי הרשות ובלבד שלא יקדם למועד הקבלה של כל המסמכים לפי תקנת משנה (א) ברשות.

19. (א) מתמחה יעבור אצל מאמץ לפחות 30 שעות שבועיות ולא פחות מארבעה ימים בשבוע.

תקופת ההתמחות
[תיקון התשס"ו
(מס' 2)]

(ב) תקופת ההתמחות ליועץ השקעות ומשווק השקעות היא ששה חודשים ותקופת ההתמחות למנהל תיקים היא תשעה חודשים.

(ג) נעדר מתמחה מעבודה אצל מאמץ למשך יותר מארבעה עשר ימים במהלך תקופת התמחותו, יידחה גמר ההתמחות במספר הימים כאמור העולה על ארבעה עשר.

(ד) על אף האמור בתקנת משנה (ב), נעדר מתמחה לייצוץ השקעות או לשיווק השקעות מעבודה אצל מאמץ יותר ממאה ימים, או נעדר מתמחה לניהול תיקים מעבודה אצל מאמץ יותר ממאה ועשרים ימים במהלך תקופת התמחותם, לא ייחשבו הימים שבהם עברו אצל מאמץ במנין הימים הנדרשים לתקופת ההתמחות.

(ה) בתקנה זו, היעדרות מתמחה, לרבות היעדרותו של מאמץ.

פיקוח על מתמחים 20. (א) הרשות תפקח על המתמחים.
(ב) הרשות רשאית לברר עם המאמן והמתמחה את טיב ההתמחות ולבקר במקום ההתמחות.

הפסקת התמחות על ידי הרשות 21. (א) ראתה הרשות כי אין עבודת המתמחה אצל המאמן התמחות נאותה, תודיע למתמחה ולמאמן על השעיית ההתמחות של המתמחה אצל אותו מאמן, ותקבע מועד שבו יוכלו לטעון טענותיהם לפנייה, אם ירצו בכך.

(ב) שמעה הרשות טענות המתמחה והמאמן, או לא הופיעו לטעון טענותיהם במועד שנקבע כאמור, רשאית היא להחליט על הפסקת ההתמחות של המתמחה אצל אותו מאמן, מן המועד שתקבע.

(ג) הרשות תחליט ברבר הבאה בחשבון של משך ההתמחות של המתמחה אצל אותו מאמן עד למועד הפסקת ההתמחות והחלטתה תימסר למאמן ולמתמחה.

הפרת התחייבות על ידי מאמן 22. מאמן שהפר את כתב התחייבותו לפי תקנה 18 או לא קיים הוראה מהוראות התקנות הנוגעות להעסקת מתמחים, ייאשם בהתנהגות שאינה הולמת בעל רשיון.

גמר התמחות 23. (א) תמה תקופת ההתמחות, יגיש המתמחה לרשות אישור מאמן בנוסח שבתוספת הרביעית; הרשות תתן לו, לפי בקשתו, אישור על סיום התמחות.
(ב) אישור על סיום התמחות יישמש הוכחה מספקת לגמר ההתמחות.

פרק רביעי: אגרות

אגרת בקשה לרשיון 24. (א) יחיד המבקש רשיון ישלם לרשות אגרה בסך 259 שקלים חדשים; בעל רשיון המבקש רשיון אחר ישלם לרשות אגרה בסך של מחצית האגרה האמורה.

(ב) שותפות המבקשת רשיון תשלם לרשות אגרה בסך 391 שקלים חדשים; בעל רשיון המבקש רשיון אחר ישלם לרשות אגרה בסך של מחצית האגרה האמורה.

(ג) חברה המבקשת רשיון תשלם לרשות אגרה בסך 519 שקלים חדשים; בעל רשיון המבקש רשיון אחר ישלם לרשות אגרה בסך של מחצית האגרה האמורה.

אגרות בחינה וועד² 25. (א) המבקש להיבחן בבחינה ישלם לרשות אגרה בסך 391 שקלים חדשים.

1. תיקונים: התשנ"ו, התשנ"ח, התשנ"ה (מס' 2), התשנ"ט, התש"ס, התש"ס (מס' 2), התשס"א (מס' 3), התשס"ב, התשס"ב (מס' 2), התשס"ג, התשס"ו, התשס"ו (מס' 2), התשס"ז.
2. תיקונים: התשנ"ו, התשנ"ח, התשנ"ה (מס' 2), התשנ"ט, התש"ס, התש"ס (מס' 2), התשס"א (מס' 3), התשס"ב, התשס"ב (מס' 2), התשס"ג, התשס"ו, התשס"ו (מס' 2), התשס"ז.

(ב) נבחן המבקש לערור על ציון שקיבל בבחינה ישרם לרשות אגרה בסך 391 שקלים חדשים; הועלה ציון הבחינה כתוצאה מהערר, ל-60 ומעלה, תוחזר אגרת הערר למערער.
 (ג) המבקש פטור מבחינות או מהתמחות ישרם לרשות אגרה בסך 391 שקלים חדשים עבור כל בקשה; כללה הבקשה פטור מבחינה אחת בלבד - ישרם לרשות אגרה בסך 259 שקלים חדשים.

26. הרוצה להירשם כמתמחה ישרם לרשות אגרה בסך 259 שקלים חדשים. **אגרת רישום מתמחה¹**
27. (א) אגרה שנתית ליחיד שהוא בעל רישיון - 650 שקלים חדשים. **אגרה שנתית²**
 (ב) אגרה שנתית לשותפות שהיא בעלת רישיון - 1,298 שקלים חדשים.
 (ג) אגרה שנתית לחברה שהיא בעלת רישיון - 3,907 שקלים חדשים.
28. (א) ב-1 בינואר של כל שנה (להלן - יום העדכון), ישתנו סכומי האגרות לפי תקנות אלה, לפי שיעור שינוי המדרד מן המדרד החדש לעומת המדרד היסודי; לענין זה - "המדרד" - מדרד המחירים שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; "המדרד החדש" - המדרד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון; "המדרד היסודי" - המדרד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הקודם.
 (ב) סכומי האגרות המשתלמים יעוגלו לשקל החדש השלם הקרוב.
29. תחילתן של תקנות אלה ביום כ"ח בכסלו התשנ"ז (9 בדצמבר 1996). **תחילה**
30. (בוטלה). **(תיקון התשס"ד)**

תוספת ראשונה

(תקנה 7) - בחינות יסוד

[תיקון התשס"ז
 (מס' 2)]

1. **דיני ניירות ערך ואתיקה מקצועית דרישות**
- על הנבחן להוכיח ידע בדיני ניירות ערך לרבות נושאים הקשורים בהצעת ניירות ערך לציבור בשוק הראשוני והליכים בשוק המשני, חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, ותקנות לפיו, ומושגי יסוד בדיני החברות.

1. תיקונים: התשנ"ז, התשנ"ח, התשנ"ח (מס' 2), התשנ"ט, התש"ס, התש"ס (מס' 2), תשס"א (מס' 3), התשס"ב, התשס"ב (מס' 2), התשס"ג, התשס"ו, התשס"ז.
 2. תיקונים: התשנ"ז, התשנ"ח, התשנ"ח (מס' 2), התשנ"ט, התש"ס, התש"ס (מס' 2), התשס"א (מס' 3), התשס"ב, התשס"ב (מס' 2), התשס"ג, התשס"ו, התשס"ז (מס' 2), התשס"ז.

על הנבחן לגלות בקיאות בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, ותקנות לפיו, החל מהגדרת העיסוקים טעוני רשיון, דרך החובות המוטלות על בעל רשיון וכלה בעבירות משמעת, שיפוט ועונשים; הנבחן יידרש להוכיח הבנה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, בנושאים של תרמית בניירות ערך, איסור שימוש במידע פנים ועבירות עובר חבר בורסה; על הנבחן לגלות ידע כללי בחוק העונשין, התשל"ז-1977, בכל הקשור לעבירות מרמה, זיוף, הונאה, רישום כוזב במסמכי תאגיד ועבירות מנהלים ועובדים בתאגיד, ובחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, בכל הקשור לעבירת הפגיעה בפרטיות. על הנבחן להוכיח הבנה בכללי ההתנהגות האתית והאחריות המקצועית הנדרשים מהעוסקים בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות.

פירוט הנושאים למבחן ביני ניירות ערך ובאתיקה מקצועית

חלק א' – דיני ניירות ערך

א. חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, ותקנות לפיו

1. רשות ניירות ערך: תפקידיה, סמכויותיה ודרכי פעולתה.
2. הצעת ניירות ערך לציבור, חובת פרסום תשקיף ופטורים ממנה.
3. פרטי התשקיף מבנהו וצורתו.
4. הליכי ההנפקה והודעות על תוצאותיה.
5. דוחות מיידים ותקופתיים.
6. דוח הדירקטוריון – מהותו, מבנהו וצורתו.
7. אחריות פלילית:
 - א. בשל פרט מטעה בתשקיף, פרט מטעה ברוח תקופתי או ברוח מיידים.
 - ב. אחריות פלילית של דירקטורים, נושאי משרה בחברה ומומחים.
8. אחריות אזרחית:
 - א. אחריות אזרחית של בעל שליטה, דירקטור, מנהל כללי ומומחה.
 - ב. תובענה ייצוגית.

ב. מושגי יסוד בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, ובתקנות לפיו

1. קרן נאמנות – מהותה ואופן הקמתה.
2. הנאמן ועיקרי הנאמנות.

3. אחריותו של מנהל קרן.
4. פרטי תשקיף של קרן, מבנהו וצורתו.
5. קרן נאמנות פתוחה וקרן נאמנות סגורה, שינוי סיווגן ופירוקן.
6. דוחות מיידיים, דוח חודשי, דוח על החזקת יחידות ודוח על הצבעה באסיפה כללית.
7. פרסום מחירי קניה ומכירה, פרסום מחיר יחידה ומחיר פדיון בקרן פתוחה, פרסום מחיר יחידה ושוויה בקרן סגורה.

ג. מושגי יסוד בדיני הברות ובכללם:

1. תזכיר, תקנון ושינויים.
 2. סמכויותיהם ותפקידיהם של דירקטורים.
 3. אחריותם של נושאי משרה.
 4. אישור התקשרויות של נושאי משרה עם החברה.
 5. אסיפות בעלי המניות.
 6. הון המניות ושינויו.
- ד. חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 ובתקנות לפיו
1-7. (נמחקו).

- ה. חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, וחוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2004, והתקנות שלפיהם.

חלק ב' – אתיקה מקצועית

- א. עבירות ניירות ערך לפי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968**
1. תרמית בניירות ערך, ובכלל זה תיאום הוראות, השפעה מלאכותית על שערי ניירות ערך, פיצול פקודות וכו'.
 2. איסור שימוש במידע פנים.
 3. עבירות עובד חבר בורסה.

ב. אתיקה כללית

1. ההבחנות בין ייעוץ השקעות לשיווק השקעות.

2. אייתלות היועץ.
3. חובת הנאמנות ללקוח.
4. חובת התאמת השירות לצורכי הלקוח.
5. חובת השימוש במידע והספקתו ללקוח.
6. החובה להמליץ במיומנות ובוהירות תוך הצגה מאוזנת של הסיכויים והסיכונים וההגשת סיכונים מיוחדים.
7. מתן שירות הוגן ללקוח.
8. שימוש במידע שנתקבל כנאמנות.
9. איסור שימוש במידע על פעילות עתידית של לקוחות (Front Running).
10. התנהגות אחרת שאינה הולמת בעל רשיון.
11. פרקים ג' וד' לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995.

2. השבונאות

דרישות

על הנבחן לגלות הבנה בקריאת מאזן, דוח רווח והפסד, דוח על השינויים בהון העצמי ודוח על תזרימי המזומנים ותקנות ניירות ערך הנוגעות לעריכתם של דוחות כספיים. על הנבחן להפגין ידע בניתוח הדוחות הכספיים ובהבנת היחסים הפיננסיים השונים.

פירוט הנושאים למבחן בהשבונאות

א. עקרונות השבונאיים מקובלים והשפעתם על הדיווח הכספי:

1. עקרון העסק החי (going concern)
2. עקרון השמרנות
3. בסיס צבירה לעומת בסיס מזומנים
4. עקרון העלות ההיסטורית
5. עקרון הקבלת הכנסות להוצאות
6. עקרון הגילוי הנאות
7. עקרון המהותיות
8. עקרון העקביות ונתוני השוואה בדוחות כספיים

ב. מבנה הרוחות הכספיים

I המאזן

1. מבנה הקבוצות במאזן
2. מזומנים ושוי מזומנים
3. מלאי – שיטות הצגה
4. השקעות בניירות ערך – שיטות הערכה
5. רכוש קבוע – שיטות רישום והפחתה
6. רכוש אחר והוצאות נדחות – שיטות רישום והפחתה
7. התחייבויות – בסיס הצגה ודיווח
8. הפרשות במאזן
9. הרכב ההון העצמי

II דוח רווח והפסד

1. בסיס ההכרה בהכנסה ברוחות כספיים
2. מבנה הדוח
3. הצגת מסים על הכנסה – מסים שוטפים ומסים נדחים
4. הצגת רווחי והפסדי הון
5. הוצאות מימון
6. פריטים יוצאים מהכלל

III דוח על השינויים בהון העצמי – מבנה והרכב

IV דוח על תזרימי המזומנים

1. תזרימי מזומנים מפעילות רגילה
2. תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
3. תזרימי מזומנים מפעילות מימון

ג. דוחות כספיים מותאמים

ד. דוחות כספיים מאוחדים

ה. שיטת השווי המאזני

ו. ביאורים לרוחות הכספיים (ביאור מדיניות חשבונאית, ביאור התקשרויות והתחייבויות תלויות וכו')

ז. אירועים לאחר תאריך המאזן – אופן ביטוי ברוח הכספי

ח. הרווח למניה ומשמעותו

ט. דוחות כספיים לתקופות ביניים – מבנה ותכולת הדוח

- י. ניתוח הרוחות הכספיים:
- יחסים פיננסיים
 - יחסי נוילות
 - יחסי רווחיות
 - יחסי איתנות פיננסית
 - מדדים תפעוליים (יעילות)

3. סטטיסטיקה ומימון

דרישות

על הנבחן לגלות ידע בחישובי מימון בסיסיים הקשורים לחישוב ריביות, ערך נוכחי ועתידית ותשואות. עליו להיות מסוגל לחשב ערכים מרכזיים ומרדי פיזור של סדרות סטטיסטיות (תוחלת ושונות). על הנבחן להבין את ההתפלגות הנורמלית ומשמעות ניתוח רגרסיה כולל הבנת התוצאות המתקבלות מניתוח שכזה.

פירוט הנושאים למבחן בסטטיסטיקה ומימון

א. סטטיסטיקה

1. סטטיסטיקה תיאורית
2. משתנה מקרייתוחלת, שונות
3. התפלגות נורמלית
4. הבנת רגרסיה פשוטה
5. הסתברות

ב. חישובי מימון

1. חישובי ריבית:
 - ריבית דריבית
 - ריבית ריאלית
 - ריבית אפקטיבית
2. שיטת ערך נוכחי

3. שיטת שיעור תשואה פנימי
4. חישוב שיעורי תשואה וסטיית תקן
5. מודל תוחלת/שונות

ג. עקרונות ניהול נכסים פיננסיים

1. שימוש במודל הדומיננטיות
2. עקום יעילות
3. שימוש במודל תיק השוק CAPM

4. כלכלה

דרישות

על הנבחן להבין כיצד פועלים השווקים למוצרים השונים הן בתנאי תחרות ללא התערבות ממשלתית, הן תחת התערבות ממשלתית והן בתנאי תחרות בלתי משוכללת. על הנבחן להבין את פעילות המשק כולו, כולל הסיבות למחזורי עסקים ואת דרכי הפעולה של מדיניות פיסקלית ומוניטרית. בנוסף נדרשת הבנה בסיסית של מסחר בין לאומי ושוקי מט"ח.

בכל הנושאים לעיל תירדש מעבר להבנה כללית של הנושאים, גם הכרה ספציפית של המשק הישראלי והמנגנונים והתהליכים האופייניים לו.

פירוט הנושאים למבחן בכלכלה

א. יסודות במיקרו כלכלה

1. תופעת המחסור ועקומת תמורה
2. התנהגות הצרכן והפירמה
3. עקומות ביקוש והיצע (חישוב גמישויות)
4. קביעת שיווי משקל בתנאי תחרות
5. התערבות ממשלתית
6. תחרות בלתי משוכללת (מונופול)

ב. יסודות במקרו כלכלה

1. השכונאות לאומית

2. קביעת התוצר במשק
3. מדיניות פיסקלית
4. שוק הכסף
5. מדיניות מוניטרית

ג. יסודות בכלכלה בינלאומית

1. מאזן התשלומים
2. יתרון יחסי
3. שוק מטבע חוץ
4. מדיניות שער החליפין

5. ניתוח ניירות ערך ומכשירים פיננסיים (נמחק)

תוספת שניה

(תקנה 7)

[תיקון התשס"ו
(מס' 2)]

1. בחינה מקצועית א'

דרישות

על הנבחן להכיר את מבנה שוק ההון בישראל ואת המרדדים השונים המסכמים את הפעילות בשוק הון. כמו כן עליו להכיר את הנכסים והמכשירים הפיננסיים השונים, כולל המיסוי עליהם, את שיטות המסחר, שיטות החישוב של מחירי המכשירים הפיננסיים ואת משמעות הפרמטרים המתפרסמים על אודותם.

על הנבחן לגלות ידע בשיטות השונות להערכת חברות ולהערכת אג"ח ובשיטות ניתוח של הסיכונים הכרוכים בהשקעה באג"ח ממשלתיות ובאג"ח של פירמות, תוך שילובם בתיק ההשקעות.

על הנבחן להבין את השימוש במכשירים פיננסיים ואת דרכי החישוב של הסיכונים הכרוכים בהשקעה במכשירים הפיננסיים.

פירוט הנושאים לבחינה מקצועית א'

א. חברת מכשירי ההשקעה הניתנים לרכישה בישראל והמסים עליהם לרבות:

קרנות נאמנות

ניירות ערך

תכניות היסכון

קופות גמל

מוצרים מובנים

מטבע חוץ

תעודות סל

הכרה בסיסית של שוק הסחורות

ב. רישום למסחר ושיטות מסחר

רישום ניירות ערך למסחר

שיטות מסחר בבורסה בישראל ובבורסות עיקריות בעולם

היכרות עם גיליון שערים ומדדי ניירות ערך בבורסה בישראל ובבורסות עיקריות בעולם

מכירות בחסר

חברות לרישומים, מסלקת הבורסה, מסלקת מעו"ף, השתתפות באסיפות כלליות וייפויי כוח (proxy)

ג. גורמים המשפיעים על שווי ניירות ערך (השלכות מיקרו ומקרו)

ד. תיאום שערים

דיווידנד וריבית

מניות הטבה

זכויות

הערכת חבילה בהנפקה

ה. היכרות עם שיטות שונות להערכת חברות והפרמטרים הרלוונטיים

לרבות ערך נכסי, שווי שוק, מכפיל ומדדי סיכון.

ו. המבנה העתי של שערי הריבית

ז. הערכת אג"ח

סוגי אג"ח ממשלתיות ואחרות ודרכי הנפקתן

קריטריונים להערכת אג"ח (לרבות תשואות, מיסוי, Duration, מנוף וביטחונות)

מדדת סיכון (שיטות הרייטינג)

ניתוח אג"ח להמרה

ח. תשקוף – הבנה וניתוח כולל הערכת שווי

ט. המכשירים הפיננסיים

הכרת המכשירים הפיננסיים השונים לרבות אופציות, חוזים עתידיים ועסקאות Swap. כמו כן יש להכיר את נוהלי העבודה במכשירים פיננסיים בישראל ומערכת הביטחונות של הבורסה וניהולה.

י. שימושים במכשירים פיננסיים

(1) האסטרטגיה והתאמה לתנאי השוק:

אסטרטגיות עירומות

אסטרטגיות קומבינציה – אוכף ושוקת

אסטרטגיות מרווח ופרפר

אסטרטגיית box ושימוש בחוזים סינטטיים

(2) גידור סיכונים (Hedging)

יא. תמחור אופציות

(1) הקשר בין מחיר אופציה call ומחיר אופציה put

(2) תכונות מחירי אופציות

(3) גבולות מחירי אופציות

(4) המודל הנאיבי

(5) המודל הבינומי

(6) המודל של Black and Scholes

(7) רגישות מחיר האופציה לשינוי בפרמטרים ("היווניות")

(8) הערכת כתבי אופציה

(9) הערכת מחירי ניירות ערך המונפקים על ידי חברות, בעזרת מודלים

להערכת אופציות

2. בחינה מקצועית ב'

דרישות

על הנבחן להיות מסוגל ליישם את הידע והכלים שרכש בבחינה מקצועית א' ולבצע אינטגרציה של הנושאים השונים הלכה למעשה.

על הנבחן לדעת לבנות תיק השקעות מותאם לצורכי הלקוח והנחיותיו ולדעת לנהלו באופן שוטף.

הרכב התיק וניהולו יתבסס על האיזון הנדרש בין הנכסים הפיננסיים והתאמתם לתנאים משתנים ולהתפתחויות בכלכלת ישראל והעולם. התאמת ניירות הערך תיבחן על פי שינויי המחירים היחסיים של הנכסים הפיננסיים ועל פי הערכות מקצועיות של חברות שניירות הערך שלהן נסחרים בשוק.

פירוט הנושאים לבחינה מקצועית ב'

הגדרת צורכי הלקוח

קביעת רמת הסיכון בה ינוהל תיק הלקוח

בניית תיק השקעות הלכה למעשה

ניהולו השוטף של תיק ההשקעות בכל ההיבטים

יכולת תגובה וניתוח סיטואציות ותסריטים אפשריים בכלכלת ישראל ובשוק ההון
ניהול סיכונים דינמי בתיק ההשקעות באמצעות מכשירים פיננסיים מתוחכמים,
לרבות ניהול תיק באסטרטגיית "דלתא ניוטרל"

ניצול הזדמנויות של ארביטראג' והגנה בפני סיכונים

חישובי תשואות והשוואת ביצועי התיק למרדי השוואה ותיקים דומים

דיווח ללקוחות

תוספת שלישית

(תקנה 18)

[תיקון התשס"ו

(מס' 2)]

כתב התחייבות

- אני _____ בעל תעורת זהות מס' _____ בעל רשיון יועץ
השקעות/משווק השקעות/מנהל תיקים (*) מס' _____ מצהיר בזה כי:
1. אני עצמאי/מועסק על ידי אחר ששמו _____ ומענו בכתובת _____ סניף _____ (*).
 2. קיבלתי את גב/מר _____ בעל תעורת זהות מס' _____ כמתמחה לתקופה של _____ חודשים בהתאם לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, שיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, והתקנות שהותקנו לפיו.
 3. כל עוד גב/מר _____ יהיה בשירותי, הוא יעבוד אך ורק בייעוץ השקעות/ייעוץ השקעות וניהול תיקים/שיווק השקעות/שיווק השקעות וניהול תיקים (*) בפיקוחי, שלוש שעות שבוע בשבוע.
 4. אם גב/מר _____ לא יבוא לעבודתו בקביעות או ייעדר ממנה היעדרות רצופה העולה על מאה/מאה ועשרים (*) ימים, או אם יעזוב את עבודתו שבפיקוחי, אודיע על כך מיד לרשות ניירות ערך.

5. אם ארצה להביא לידי גמר את התמחותו של גב'מר _____ שבפיקוחי, אודיע לרשות ניירות ערך את הנימוקים לכך.

תאריך	חתימה
_____	_____
מחק המיותר. (*)	

תוספת רביעית (תקנה 23(א))

אישור מאמן על סיום התמחות

אני _____ בעל תעודת זהות מס' _____ ואשר כתובת מקום עבודתי _____ מצהיר בזה, כי מר _____ בעל תעודת זהות מספר _____ עבד במשרדי כמתמחה מיום _____ עד ליום _____ וכי בתקופה זו:

1. נכח בקביעות במשרדי (חוץ מהימים המפורטים להלן) לא פחות מאשר _____ שעות בשבוע.
2. נעדר מן העבודה בתקופות הבאות מן הסיבות המפורטות:
מיום _____ עד ליום _____ מן הסיבה: _____
מיום _____ עד ליום _____ מן הסיבה: _____
3. עסק במשרדי בסוגי העבודות הבאות: _____
4. עד כמה שידוע לי עסק בעבודה קבועה אחרת כדלהלן: _____

תאריך	חתימה
_____	_____

י"א בשבט התשנ"ז (19 בינואר 1997)

דן מרידור
שר האוצר